

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe polti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 106.

V Ljubljani, v torek 11. maja 1886.

Letnik XIV.

Govor g. poslanca Kluna

o ženitovanjskih oglasnicah v 61. seji državnega zbora dne 5. maja.

(Konec.)

Če pa pomislimo, da se je po vseh deželah, kjer so odpravili ženitovanjske oglasnice, izvzemši Koroško in Šlezijo, od leta 1877 počenši, pričelo vedno večje in obširnejše gibanje, katero se je najočitneje izražalo po brezštevilnih peticijah na deželne zastope Českega, Moravskega, Gorenje- in Dolenje-avstrijskega, Štajarskega, Solnograškega, Kranjskega, Tirolskega in Predarlskega, in kakor današnja seja kaže, že smemo iz te prikazni sklepati z nekako zavestjo, da ljudje povsod čutijo potrebo te omejitve, in še prav živo jo čutijo. Tudi deželni zastopi raznih deželá bili so natanko prepričani o tej potrebi, kar ni le razvidno samo iz nameravanih postavnih načrtov in deloma tudi že sklenjenih postav, temveč tudi iz vseh tistih odgovorov, ki so jih deželni zbori dajali leta 1864. vladi na dotična stavljená jim vprašanja: če bi odprava oglasnic kaj zadržka imela in kakošnega, ali kaj bi se proti temu navesti in upeljati dalo. V kranjskem deželnem zboru se je prav ta predmet leta 1864. jako na široko razpravljaj in se je tudi ob tej priložnosti stavil predlog, ki se je brez posebnih preuredb tudi sprejel. Z dovoljenjem g. predsednika hočem ga vam prebrati. (Bere.) Deželni zbor kranjski, zavarovajoč svojo kompetenco o urejevanji vprašanja gledé izdajanja ženitovanjskih oglasnic od političnih uradov, vtemeljene po § 18. II. deželnega reda, odgovarja na vprašanje, ki mu ga je stavila vlada z dopisom dné 30. oktobra 1883, št. 1823, da 1. v v vojvodini kranjski na podlagi postave (patenta, s katerim se je odpravila kmetska služnost [Leibeigenschaft] na Kranjskem dné 13. septembra 1782, št. 4264,) politično dovoljenje za ženitovanje ni določeno, če prav ga politični uradi izdajajo že od leta 1850. 2. Uvaževajoč, da je izdajanje političnega dovoljenja za ženitev prav po potrebi dežele, pripoznava deželni odbor, da bi bilo prav dobro, ako bi

se tudi taka deželna postava sklenila, za katero naj bi deželni odbor načrt naredil.

Skoraj da prav tako izjavili so se za ohranitev izdajanja političnega dovoljenja tudi deželni zbori Gorenje-avstrijski, Solnograški, Tirolski in Predarlski. Ali res mislite, da bi se občine s tolikošnjo odločnostjo poganjale za omejitev izdajanja političnih oglasnic za sklepanje zakonov, da bi one res leto na leto tolikanj peticij na vse strani razpošiljale, če bi ne bile prepričane, da je to silno potrebno? Ali res mislite, da morda to delajo iz sebičnih namenov, ali pa še celó iz ošabnosti, češ, da bomo revežu še bolj občutljivo pokazali njegovo siromaštvo in odvisnost, ali pa da bi mu s tem še celó nagajali?

Ali res mislite, da deželni zastopi res kar tako nepremišljeno in tje v en dan postopajo in sklepajo, kar bi jim ta ali oni pót, ki s kraja v kraj pošte prenaša, nasvetoval, ne da bi se poprej stvar temeljito preiskala in njena vrednost na vse strani ne poskusila?

Kaj tacega verovati, upira se spoštovanju in dostojanstvu, katero vendar-le še uživajo postavodajalni zbori. Prav tako zdé se mi nevtemeljeni pomisliki, ki jih ima vlada proti omejitvi izdajanja političnih oglasnic, češ, da se še ne vé, kakošen uspeh da bi take naredbe imele, ker so skušnje po drugih krajih dokazale, da se ondi, kjer ni slobodnega ženitovanja, število nezakonskih otrok silno množi. (Res je tako! na levi.)

Ne bom rekel, da se izjemoma tú pa tam kaj tacega ne primeri (ugovor na levi). Splošno pa to ne veljá! Na Koroškem imate na primer za sklepanje zakonov že od nekdanj največjo prostost, kar si je le misliti morete. Posli se vam ondi smejo ženiti med seboj, kedar se jim poljubi, in s svojimi otroci vred pri gospodarji še nadalje ostanejo v stalnem razmerji, kakor kakí novodobni služni.

Če bi bil pomislek, ki ga ima vlada, v resnici opravičen, misliti bi si morali, da imajo dosledno temu na Koroškem najmanj nezakonskih porodov na leto. Statistika nam pa ravno nasprotno kaže. Prav tako zapazil sem pri nas, da je bilo število

nezakonskih otrok v dóbi 1850—1863, kedar je bilo prosto ženitovanje še omejeno, veliko manjše, kakor pa dvajset let pozneje, od leta 1873—1885, in da se je to število pri sicer enakem številu prebivalstva po nekterih vaséh pomnožilo za dva, po drugih celó za osem procentov. Tako pa ni samo pri nas. Nekaj sličnega zapazil sem tudi v statistiki drugih deželá.

Ženitovanjska svoboda nikakor ni edini in nezmotljivi pripomoček, ki bi nezakonske porode oviral; pač pa ima mnogo več močij verska pravost in živa trdna vera v narodu. (Prav res! na desni.)

Vlada razun teh navaja še druge pomislike, ki se opirajo na slučaj nezmožnosti dela, na opoviranje pri izdajanji oglasnic, na področje samoupravnih gospod in na dolgotranjo pot instanc samih. Rad pripoznam, da Vam je mnogo takih premislikov deloma opravičenih in da jih nikakor ne smemo spred oči spustiti. Mislim pa, da se jih zgolj zarad tega vendar ne smemo ogibati, ker se nam pri obravnavi taistih že sedaj velike težave kažejo, katere bo premagati treba. Če bi se sploh tega načela poprijeli, da bi se vsakemu načrtu ognili, kjer bi le količjak težav zaslutili, reči Vam moram, da bi marsikake koristne postave še zdaj ne imeli.

Zato mislim, da naj bi vlada vse dotične načrte postav, katere ji deželni zbori predlagajo za omejitev prostega zakona temeljito prevdarila, če je treba, v postavno-tehniškem oziru po svoje spremenila, kar bi si bilo v njih navskrižem, odpravila in konečno določno povedala, kaj da sama zahteva. Vlada sama najboljši pozná svojo moč, na razpolaganje so ji za napravo temeljite postave, katera bi se na vse kraje razprostrla, najboljše moči in pripomočki; ona bi toraj najlaglje izdala načrt postave, ki bi bila po želji prebivalstva, ob enem bi se pa ozirala tudi na vse njene pomislike. Dotični načrt naj bi se potem predložil tistim deželnim zborom, ki bi ga želeli, v nadrobno razpravo in sklepanje.

V imenu in na korist kmetskega prebivalstva, katerega imam čast zastopati, priporočam to visoki vladi, kar le naj-

LISTEK.

Levograška povest.

Spisal Váoslav Beneš-Třebizský.

(Dalje.)

Med gostmi so bili Španjci, Lahji, Škoti, Ircei, Nemci, Nizozemci in na zadnje tudi Čehi. Ali teh zadnjih le neznatno število. Ni manjkalo tudi postav v črnih, damastovih talarjih z umetno zavihanimi brkami na zgornji ustnici in po španjsko pristriženo brado. Med temi se je kanceler sukal najrajši in vsak ga je imel za mogočnega gospoda, kateremu je v poznejših letih cesar sam pisal v lastno-ročnem pismu: „Moj Haranta, dokler sva midva živa, nima naju nič družega ločiti nego smrt“, za nemirno dušo njegovo pripravljeno zdravilo blažje od hladilnega balzama.

Manjkalo pak je rodbine grofa Millesimo. In dosedaj tudi nobeden ni prišel, da bi jo izgovoril.

Stari grof bil je čemer nad vso mero, grofinjo je hotela napadati neka slabost in hči se razobešenih oblačil, na katerih se je svetilo peres in lesketalo

dragih kamenov cele vrste, ni niti dotaknila. Niti ozrla se ni na nje, in vendar so bile čisto nove. Stari grof jih je bajé napravil za ves enoleten dohodek ene velike svojih grajščin. Pričakovala je ženina in ženin ni prišel, akoravno je roko dal slavnemu gospodu, da bode danes prišel k njim v goste.

V bližnjem cerkvenem zvoniku je ura zvonečim glasom odbila že osem zvečer, a v veži je do sedaj le ključar nemirno hodil od enega konca do drugega. In bil je tako nekam zamišljen, da ni niti zapazil, ko mu je ravno pred očmi smuknila venkaj dolga ženska postava, popolnoma zavita v črno oblačilo. A tudi ko bi jo bil vidil, zadržati bi jo ne mogel več, ker na cesti se je vidila le še nje senca.

Vstavila se je stoprv pred veliko hišo, v kateri ni bilo nobeno okno razsvitljeno. Vrata pak so bila odprta na stežaj, kakor da bi ravno kar kdo odšel ali prišel. Stegnena ženska postava bila je še bolj naglo v veži, kakor je bila prej smuknila iz nje.

„Kaj ni doma gospoda?“ vprašala je naglo visokega moža, kateri se je postavil pred njo, in spoznavši jo se globoko priklonil.

„V svoji sobi je zaprt že od poludne“, odgovoril je udano sluga naredivši še udaneji poklon.

„V svoji sobi — zaprt, praviš?“

„Prišel je za rana od nekoč, dve noči ni bil doma. — Izšel je predvčeranjem —“

„Vém — — — A da se je vrnil še le danes?“

„In kak, milostljiva gospodičina! — Konjik, kateri ga je spremljal, pripovedoval je grozne reči. — Pregarjali so ju menda Švedi; prenočevala sta v čarodejnem gradu. — Kakor pravim, jaz se bojim za njega glavo! — Kakor je prišel, tako se je vsedel in sedi še do tega trenutka!“

Stegnena ženska postava stisnila je zvestemu služabniku svitel denar v roko in čez nekoliko hitrih korakov bila je pred visokimi durmi, ktere so pa bile zaprte.

„Hanuš! — Mati božja!“

Ženska je govorila te besede milo, kolikor je mogla proseče.

„Odpri Hanuš! — Vsaj sem jaz!“

Ženska je še le zdaj potrkala na vrata.

Znotraj začuli so se koraki, v ključavnici je zaškripal ključ in duri so se odprle; ali v sobi je bila gosta tema. — Stoprv čez nekoliko časa zagorela je na srebrnem svetilniku voščena sveča.

topleje morem! Vlada si je postavila na svoj program, da hoče skrbeti za blagor kmetov. Dobro! Tukaj je takoj priložnost, da v dejanji pokaže, koliko ji je na tem resnice (Prav dobro! na desni.), kajti slobodna ženitev in današnja kmetijska revščina ste med seboj v jako tesni prvotni zvezi. (Poslanec Pernerstorfer: V posebnem oziru ne!)

Od kar se sme vsak ženiti, je po deželi od leta do leta manj pridnih in sposobnih poslov, kakoršnih je bilo nekdanj za majhen denar na izbero in kateri so svoje dni dostikrat vse svoje življenje pri enem in istem gospodarji ostali. Pravi hlapeci in pridne dekline so po nekterih krajih prav tako redki postali, kakor zlató in jih tudi za velik denar ni dobiti. Iz tega izvira pomanjkanje delavnih moči, da so poselska plačila vedno večja, in da so na ta način stroški obdelovanja zemlje vedno večji, dohodki pa prav zaradi tega manjši, če si pri večjih stroških tudi sicer enaki ostanejo.

Pa tudi še na drug način godí se po prosti ženitvi kmetijam velika škoda. Ne bom pravil, da navadno družine takih lahkomisljenih sklenjenih zakonov, ki niti najmanjše podlage za stalni zaslužek nimajo, prej ali pozneje občinam v nadlego pridejo, pač pa moram omeniti, da so na kmetih navadno taki zakonski ljudje, ki so se kar na roke oženili, največji komunisti, kar si jih le misliti morete. Po živčeh hodijo na njivo, ktera jim je ravno bolj pri rokah, drva za kurjavo daje jim prvi gozd, kamor jim je najbližje, po mleko hodijo pa ponoči ali v hlev ali pa podnevu po pašnikih, kjer svojim lačnim otrokom skrivaj mleka namolzejo.

Tatvine na polji in po gozdih se od leta do leta grozno množé in prav stikoma z njimi je tudi od leta do leta več ljudi dvomljive vrednosti, ki napolnujejo vrste socijalistične armade; kajti stariši, ki se boré za živčeh svoje družine, pač ne morejo posebne pozornosti obračati na izgojo svojih otrok. Med tem ko gredó sami po poštenem in nepoštenem zaslužku, so otroci brez vsacega varha doma, kateri tako brez strahu in brez npravnosti vzrastejo. Taki otroci so veliko bolj pomilovanja vredni, kakor pa otroci tovarniških delavcev, katerim se posebno v novejšem času šole zidajo in za poduk skrbí. Le-ti otroci se med tem izgojajo, ko jim njihovi roditelji kruh služijo, gostiški pa ne!

Vlada se na vso moč upira anarhistom in socijalistom. Vse to je prav in hvalevredno. Toda vsaka sila ima več ali manj značaja, sovraštva na sebi (Poslanec Pernerstorfer: Več! — Veselost na levi), in če se že moramo sile poslužiti, je sila, s katero se bomo nadaljših zlegov obvarovali, še med vsemi drugimi najboljša. Taka sila bila bi ob enem koristna, ker bi ovirala razširjanje socijalizma s tem, da bi nemaniči ne smeli več slobodno se ženiti (Pernerstorfer: Jaz tega ne verujem!), in vse druge postave, s katerimi se mislite proti socijalistom za- braniti, spoznali bodete prej ali kasnej za nedostatne in nekoristne, če ne bomo postavno za to skrbeli, da si ne bomo sami socijalistov izgojevali in redili. Zato priporočam visoki vladi konečno še enkrat, da naj prav temeljito prevdari postavo za omejitve slobodnih ženitev, da naj se sklepanju takih postav nikar več ne upira, pač pa naj vse

dotične deželne zbere po možnosti podpira, kedar in kjer želé take prekoristne postave sklepati. (Dobro! na desni.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. maja.

Notranje dežele.

Omenjali smo nedavno načrta nove postave, kakor si jo želi fabrikant Suess, ker se mož bojí, da bi mu zatirani delavci danes ali jutri ne razbili tovarne. Po tem Suessovim predlogu občinam navalila bi se dolžnost za delavskimi izgredi odškodnino plačevati. Ali bi bilo to prav, pametno in pošteno? Suess trdi, da je občina vzrok, če se delavci dvignejo in rabuko napravijo. Če bi bila ona poprej za to skrbela, da bi se bilo tako gibanje že v kali zatrló, bi ne bilo rabuke, bi ne bilo škode. To je bedarija brez primere. Kdor pozná občinsko upravo, vsak bo vedel, da je ni občine, ki bi imela tak redarstven aparat, s katerim bi bila delavskim izgredom kos. Saj se še državni oblasti le počasi posreči mir napraviti. Pač pa imajo tako moč tovarnarji sami, s katero se sami lahko škode obvarujejo, ktera jim po delavskih izgredih preti. Tovarnarji naj delavca ne imajo samo za tvarino, ktero so začasno najeli, da jo do poslednje moči ožmó in izsesajo, potem pa proč vržejo, kakor se vrže ožeta limona skozi okno na gnoj; tovarnar naj ne misli, da je delavec stroj, kterege si je kupil, da bi z njim premoženje kopičil. Tako postopanje ni krščansko in tudi ne pametno in prav zato tolikanj rabuk rodi. Tovarnar in velikoposestnik morata v delavcu videti člana svoje družine, kateri ima tudi svoje človeške pravice, katerih naj mu nihče ne krati, kajti dal mu jih je Bog sam. Kedar se bo delavec čutil v tovarniški hiši domačega, kedar bo vedel, da se smé ondi zanašati na pomoč v vseh potrebah, kedar se bo prepričal, da tovarnar v njem spoštuje človeka z neumrjočo dušo, tedaj bode sam od sebe hrbet obrnil zapeljivim apostelnom anarhizma in Suessu se ne bo treba bati, da bi mu tovarno razbijal. Manj materijalizma pa več krščanskega mišljenja in socijalizma in anarhizma ne bo več!

Hrvatje in Srbi delajo na to, da bi skupno postopali proti skupnemu neprijatelju. Zaslugo za to imata: Koloman Tisza, ogerski ministerski predsednik, in hrvatski ban Khun-Hedervary. Tudi v Bosni spregledujejo, da ne gre za prevago Hrvatov ali Srbov, marveč za madjarsko hegemonijo. Čestitamo, ako res pridejo do tega spoznanja.

B. m. l. pl. Blažekovič je prišel v Zader 8. t. m. V imenu mesta ga je sprejel župan vitez pl. Trigari. Pozdravilo ga je več uradnikov, ki so ga spremili v poslopje namestništva.

Bosanska vojska se stalno množi. Ni še dolgo, ko so se postavile prve njene kompanije, ktere so se lansko leto že združile v 4 batalijone in že se tam doli pripravljajo za ustanovitev dveh novih bosanskih batalijonov, ki bodeta dobila vsopredni številki 5 in 6. Štabni mesti jima bodeta Travnik in Banjaluka. S tema novima batalijonoma, ki se bodeta še v teku tega meseca ustanovila, vspelo se bo številno Bošnjakov v naši armadi službovajočih na 2700 moč, ki so vsi vrli in krepki junaki in jako zadovoljni s svojo osodo.

V ogerskem državnem zboru v Budapeštu je bila 8. t. m. končana splošna obravnava o domobranu. Za njo govoril je minister deželne brambe, baron Fejervary. On je pred vsem ugovarjal trditvam nasprotnikov te postave, ki so trdili, da ta postava prelomlja državno pravo, ter se je skliceval na zadnji paragraf te postave, ki veli, da ima minister deželne brambe izpeljati to postavo.

Postavodajalnemu zboru ostane pravo, določevati vojno, kakor je to določeno v pogodbi l. 1868, § 18. — V očigled resnemu položaju imajo nehati vsi poetiški nazori, ker tukaj gré za obstoj države, in zaradi tega on priporoča načrt postave za podlago specialni debati. Za načrt je glasovalo po imenih 177 poslancev, zoper njih 100, in specialna debata se je pričela danes, v ponedeljek.

Grešnega kozla za prekoračenje proračuna na Ogerskem so že dobili. Odstopiti ima denarstveni minister grof Julij Scapary; Ogerska stoji na kraji velike denarstvene katastrofe, in prva žrtva ima biti denarstveni minister. Ali bode pa ta odstop poročstvo boljšega gospodarjenja z denarjem?

Vnanje države.

Črnagora zahteva od Turčije, naj se brez odloga meje vrnajo, kakor je to sklenjeno v berlinskem miru, in pristavlja, ako bi se to ne zgodilo, vtegne priti do vojske. Čuje se tudi, da je knez povabil poslance, ki so pri njem povrjeni, in večidel stanujejo v Dubrovniku, naj se preselijo v Cetinje.

Bivanje ruskega cara v divnem gradu Livadijskem evropski časnikarji še vedno na vse strani preobračajo, kje bi se kaj zanimivega najti dalo, kar bi kolikor toliko Evropo zopet iznenadilo. Po drugi strani pa na cara tudi nihilisti vso tisto pozornost obračajo, ktero imajo njihove oči povsod zanj, naj že biva v Petrogradu, v Moskvi ali pa v Livadiji. Nedavno nam je brzogov novico prinesel, da so nihilisti veliki gozd pri Livadiji zažgali, da bi cara na svojo navzočnost opozorili. Toda pustimo nihiliste in podajmo se zopet k diplomatom. Le-ti Aleksandru podtikajo, da si mož sedaj ob Azovskem morji s tem glavo beli, kako bi si zopet pridobil nekdanji vpliv v Bolgariji. No, če družih skrbí nima, tem se dá lahko pomagati. Prav nič drugega caru ni potreba, kakor šobo opustiti, ktero še vedno proti svojemu stričniku Aleksandru bolgarskemu nosi; prijatelja naj bodeta, kakor se to sosodnim vladarjem spodobi, in vsa Bolgarija hitela mu bo nasproti, kakor svojemu pravemu in edinemu osvoboditelju iz turške sužnosti. Dokler bode pa Battenberga preganjal, tako dolgo mu Bolgari ne bodo s cveticami posipali, ker svojega hrabrega kneza spoštujejo.

Veliki koncert evropskih velešil se je začel malo rušiti. Čvetero tovarišev ostalo je skupaj in ti so: avstrijski, nemški, angleški, in laški poslanik. Rus in Francoz sta pa politiko na svojo roko pričela. Zato se francoski poslanik ni iz Aten odpeljal; Rus pa pravi, da mora še počakati, da poizvé, kaj bodo domá rekli. To se pravi toliko, da, če bi prvi štirje jeli tam doli kje proti grški zemlji obrnjeni poskušati svoje topove, bode Francoz vsaj diplomatsko skušal tako postopanje ovirati; Rus se ga pa vdeležil ne bode. Ali se bodo prve štirje velevlasti Grški res sovražno po robu postavile ali ne, menda še ni določeno. O Avstriji je že svoje dni Andrassy sam rekel, da ne bo žandarske službe na Balkanu opravljala. Kar se Angleške in Nemčije tiče, tudi ne bo menda posebne sile, ker se druga na drugo ozirate. Angleška je bila sicer svoje dni Grkom jako prijazna; a v poslednjem času se je ta prijaznost zdatno ohladila, pa vendar še ne toliko, da bi se Grki v najhujšem slučaju ne zanašali na Gladstona. Brez tega se pa Nemčija sama tudi ne bo kdo vé kako vmes vtikala, Lah sam tako nič ne more. Velešile so sedaj tako rekoč druga od druge odvisne, ravno ker ni več prave edinosti med njimi, to pa ravno zná Grke bombardovanja obvarovati. Če bi se s Turkom res spoprijeli, na kar ni treba veliko staviti, bo nevtralna Rusija že toliko za Grke skrbela, da se Grkom tudi tepenim ne bo posebna krivica godila. Mogoče je pa tudi, da zmagajo in za ta slučaj ima pa Rusija še posebno ugodno priliko, da svojo nevtralnost dokaže. Zasluga, da se je vse to tako napeljalo, gré brezdvomno Francozom.

„Ti — zaprt in mi te čakamo od poludne! — Kaj ti je, ljubljene moj?“

Mladi mož je bil kakor onemel; in tudi ni bil staremu niti podoben.

„A komaj te spoznam!“

„Jaz, gospodičina — sem pozabil! — Bilo bi mi pač bolje, da bi mogel pozabiti celó to življenje.“

Obraz Hanuša Haranta, častnika v cesarskem kirazirskem polku, podoben je bil obličju mrtveca; usta blede, oči kakor ugasle in čelo globoko nagrbčeno.

Hči grofa Millesimo se je skoraj svojega ženina bala.

„Kakor da bi te imela huda bolezen napasti, — Mati nebeška!“

Gospica govorila je na pol česko in na pol laško.

A pred očmi Hanuševim prikazala se je deklica, kako drži čudnega moža za obe roki, tako milo ga proseč, da bi mu pomagal, ker je menda bolan.

„In da ste se upali semkaj tako sami?“

„Od skrbi zaradi tebe! — Vsaj veš!“

„Hladna noč je že in vi ste le lahko oblečeni!“

„Zakaj naenkrat tako tuje, Hanuš, kakor bi se videla prvič!“

„Zmirom, gospodičina, pozabim — —“

„Podvizaj se; še je čas! — Očetu je na današnjem dnevu veliko ležeče! — Kancler je neki v Pragi bela vrana. — Brez mene noče in jaz zopet brez tebe! — Naglo, Hanuš!“

„Le danes me pustite v miru, gospodičina! — Le danes! — Tako sem truden!“

„Ne mudiva se dolgo; le da se prikaževa! — Razjeziva si očeta; naša neprisotnost vzbudi preveliko pozornost!“

„Ne morem. — Domu vas spremim, ne smem vas pustiti samo. — Ali družega ne morem!“

Hanuš je segel po teh besedah po klobuku.

Ženska je vrgla raz sebe vrhni obleč in dve kiti črnih svetlih las ste se valovito razlili po vratu in do ramenih. Pribledelo, prijazno nje obličje prešinila je nenavadna rudečica.

Da me tako odbivaš ti — ti, ki si hotel pogostokrat biti moj otrok?“

Hči grofa Millesimo govorila je zdaj samo laško.

„Da si mi tedaj lagal vso to svojo ljubezen? — Hanuš, ti da bi me imel samo za žrtev? — Pa

ne veš, s kom si se jel igrati! — Ti moraš iti z menoj, če treba tudi v tej obleki! — Ti jim poveš, da te je sovražnik podil prav do Praškega zidovja, da si se zapoznil. — Me razumeš? — Cas hiti; čez deveto uro se zamuditi ne sme!“

Ta ženska je bila skoraj na las podobna starozakonski Dalili, ktera je korak za korakom zasledovala Samsona, ne pustéč ga, da se odpočije, tako, da je zaspala njega duša, dokler ni vstala k smrti, vzlasti kedar se je kakor kača priliznjeno plazila okoli njega govoreč: „Kaj praviš, da me ljubiš, in srce tvoje vendar ni zmenoj?“ — Samson je podlegel povedavši, kje in kako pride ob moč svojo, da bode kakor drugi ljudje, in Jan Harant iz Polžic je tudi skoraj omahovaje šel po ulici, na strani grofice Millesimo na njihov dom, kakor bi bil brez moči in brez duha.

Tujcem je bilo takrat mnogo na tem ležeče, da so stopili v krvno zvez s starimi rodovi, stalno naseljenimi v deželi. Vedeli so, da tako se v českem kraljestvu najprej udomačé! Starodavna imena so njim bila prijeten zastor in mnogi so celó za to prosili, da bi smeli k svojim grbom pridjati še znake svojih novih sorodnikov. (Dalje prih.)

Poslaniška zbornica v *Berolinu* je sprejela v drugem branji cerkveni predlog. Poljaki so zahtevali, naj se prečrtajo izjeme za Poznjansko in Kulm. Windthorst je bil v imenu središča zoper to, ker je rekel, da je sedaj nemogoče, to doseči. Nasvrt Poljakov se ni sprejel, zato so Poljaki glasovali zoper ta predlog.

V *Italiji* imajo sedaj nove volitve za državni zbor. Programi padajo, kakor jeseni zrele hruške. Na tisoče je volitvenih odborov: liberalnih, demokratičnih, radikalnih itd. Katoliki ne bodo volili, sv. Oče so zoper to.

Današnja doba se sme pač po pravici imenovati *doba socialistov in anarhistov*, kateri po celem svetu svoje burke vganjajo. Komaj jih Evropa vžene, ali jim z državnimi paragrafi usta zamaši, pa se oglasijo tamkje daleč za morjem. Telegrami iz Amerike sporočali so v najnovejšem času o velikih delavskih izgredih v Novem Jorku in Chicagu in drugod. Amerikanski delavec v resnici nima uzroka, da bi delo popustil in se kujati začel. Plačan je za svoj trud tako sijajno, kakor pod milim nebom nikjer ne; dela ima povsod zadosti. Čemu bi toraj rogovili? Prišli pa so anarhisti in so rekli: „Delavci, vi ste vendar neumni ljudje! Čemu pa se trudite po 10, 11, ali 12 ur na dan, če bi si z odločno voljo vso sedanjo plačo tudi v osmih urah lahko zaslužili! Če uradniki največ po osem ur delajo, zakaj bi pa vi, ki ste tudi slobodni državljani in onim enaki, se več trudili? Kvišku, uprite se! Tako ne smete nič več dalje, če hočete sami sebi dobro!“ No, kdo bi tega ne hotel? Delavci so poslušali glas zapeljivcev in so se podali rogovilstvu v naročje, katero jih vodi iz ulice v ulico, iz trga na trg. Anarhisti preskrbeli so jim tudi tolikanj dobrega orožja, da so imeli celó pogum, z vojaki in redarji boj pričeti. Tudi Lahe morajo med seboj imeti, ker so bombe med redarje metali, ki so grozno med njimi gospodarile. Z bombami se posebno radi Lahi igrajo. V Milwaukee hoteli so razdijati tovarno, pa so se morali konečno redarjem umakniti. Hvalevredno je pa ameriškano časnikarstvo, katero kar od kraja zahteva, da naj bi se anarhistom repetnice do dobrega postrigle; pravice tako nimajo nobene ondi, ker so večinoma sami ptujci. Most, glasoviti vodja njihov, jo je pobrisal, da nihče ne vé, kam. Anarhisti menda nameravajo, Chicago zažgati. Kakor je „N. Fr. Pr.“ iz gotovega vira zvedela, so menda Čehi, ki to nameravajo. Da morajo ti hudobni Čehi vendar povsod — vzrok biti!

Muktarjev načrt, po katerem naj bi se namreč v Afriki zanaprej postopalo, ako Angleži in Egipčani *Sudan vmiriti* želé, si v Egiptu vedno več tal pridobiva, če prav so ga Angleži skoraj do celega zavrgli, ker bi radi onega v veljavo spravili, ki ga je izdelal angleški pooblastenec, sir Drumond Wolf. Poslednji načrt se prej ko ne bolj odlikuje po finih diplomatičnih zvijačah in je prav zaradi tega Angležem bolj všeč, kakor pa načrt Muktar-paše, ki v svojih poglavitnih potezah družega ne zahteva, kakor da se ob egiptovski meji proti Sudanu postavi zadosti trdna vojaška moč, obstoječa iz orožnikov in vojakov, in pa sudansko primorje v rudečem morji dobro obkoli z angleškimi in turškimi parniki. Za nameček naj se pa še dongolska pokrajina zasede. — V trgovinskem oziru jeli so se Angleži in Egipčani po stari navadi zopet nekoliko preklati. Egipčani so namreč nekemu francoskemu društvu dovolili prevoz blaga po Nilu in kanalih; Angležem to ni všeč in zahtevajo, da se Francozom podeljena pravica preklé. Egipčani se temu zopet vstavlja, rekoč, da bi taka prepoved v prvi vrsti oškodovala egiptovsko železnico, ktera sedaj od francoskega prevoznega društva prav veliko denarja dobi za posredovalno prevoznino. Tudi komisija za državni dolg upira se angleškim zahtevam. Anglež je zmirom stari sebičnej.

Naše slovstvo.

„Kratek poduk za sv. leto 1886 s primernimi molitvami.“

Sestavil Jarnej Voh, župnik Šmartinski. Z dovoljenjem prečast. knezo-škofijstva Lavantinskega. Maribor 1886.

To je naslov priročni 128 strani obsegajoči knjižici. Gosp. pisatelj razlaga v prvem delu pomen in zgodovino sv. leta, potem pové, zakaj je sv. oče razpisal izredno sv. leto, in kaj je storiti nam, da bo sv. leto imelo dober uspeh. Drugi del zapopada molitve vsakdanje, mašne, one pri vsprejemanju zakramentov sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, molitve pri obiskovanju cerkve, slednjič podaja navod, kako si lahko ohranimo dobroto sv. leta.

Poročevalec teh vrstic je že marsiktero knjigo, sv. leto razlagajočo imel pred seboj, ali zgorej imenovana je še le druga, kjer je našel stavek, kateri posebno naglašuje, da zadobitje odpustkov ni namen sv. leta, ampak le neka nagrada tistemu človeku, kateri opravlja dobra dela od sv. očeta priporočana. Teh se za leto imenuje šest v razpisu sv. leta; namreč: 1. šestkratno obiskanje cerkve, 2. molitev

v cerkvi, ktera se obišče, 3. dvakratni post, 4. delitev miloščine v namen, s katerim se povspešuje razširjanje sv. vere ali v obče čast Božja, potem 5. vsprejetje zakramenta sv. pokore in 6. presv. Rešnjega Telesa.

Obziroma na to je važna točka, ktero je gosp. Voh opisal s sledečimi besedami: „Pomniti je, da nikomur ni zapovedano, ta dobra dela opravljati, ampak je vsakemu na voljo dano; pač pa je zapovedano vsem: poboljšati se in pokoro delati; in kdor še omenjena dobra dela prav opravlja po namenu sv. očeta, tistemu sv. cerkev kakor za plačilo podeli odpustke“, t. j. odpuščenje časnih kazni, ktere bi človek moral trpeti za svoje sicer že odpuščene grehe.

Pri tej opombi, ki jo je poročevalec sedaj v drugič zasledil v takih, ljudstvu namenjenih knjigah, bi pisatelj teh vrstic obžaloval le to, ker ni tiskana s prav debelimi črkami ali vsaj tako, kakor so one, s kterimi se napoveduje „poglavitni sad, ki ga sv. oče pričakuje, namreč: poboljšanje življenja in rast v čednostih“, da ljudje, posamezni kakor vsi skupaj, začnejo misliti krščanski in delati krščanski, ker samo po tem potu bode mogoče mir zasadi v države, kajti „država je taka, kakoršne so nrave ljudi, ki v državi prebivajo“.

Pošiljatelj teh vrstic je enkrat čul nekega starega pridigarja, kateri je trdil, da nadloge, ki sedanjí svet obiskujejo, niso skušnje, ampak kazni. Ljubi Bog namreč vsled svoje pravičnosti mora poplačati vse dobro, a tudi vse hudo, dobro z dobrim, a hudo s hudim plačilom. Plačilo se toraj meri po tem, kako se svet obnaša, in v tem obziru je resnicoljubnih ljudi splošna sodba, da se dandanes zraven veliko dobrega stori nezmerno mnogo hudega, nasledek temu pa je izostatek blagoslova in šiba pravice.

Sv. oče se v svoji okrožnici a) sklicuje na nadloge sedanjega časa, b) vabi nas na pot čednosti, a da bode se ta preobrat laglje izvršil, je razpisal izredno sv. leto. In gledé tega smemo skraja imenovano knjižico pozdraviti kot dobrega rokovodnika, ki želi naj bi sedanje sv. leto imelo taki uspeh, kakor ono 1775, o katerem je znani Voltair rekel: „Še eno takšno sv. leto, in vsega našega (brezbožnega) modrovanja je konec.“

M. K.

Domače novice.

(Zakrament sv. birme) bodo delili letos prem. gosp. knez in škof dr. Misija v dekanijah: Postojnski, Bistriški, Kranjski, Leskovski ter Šmarijski in sicer: V dekaniji Postojnski: 18. maja v Postojni; 19. maja v Hrenovicah; 20. maja v Senožečah, in 22. maja v Slavini. — V dekaniji Bistriški: 23. maja je posvečevanje farne cerkve v Košani. 24. maja birma v Košani; 25. maja v Trnovem, in 26. maja v Knežaku. — V dekaniji Kranjski: 6. junija birma v Kranji; 7. junija v Trziči; 8. junija v Šenčurji; 9. junija v Cerkljah, in 10. junija v Smledniku. — V dekaniji Leskovski: 27. junija birma v Soštanji; 28. junija v Leskovci; 29. junija na Raki; 30. junija v Čateži; 1. julija v Sv. Križi; 3. julija v Št. Jerneji, in 4. jul. v Škocijanu. — V dekaniji Šmarijski: 6. julija v Št. Vidu pri Zatičini.

(Pastirski list) prem. gosp. knezo-škofa Ljubljanskega, napovedujoč naši škofiji sveto leto, je ravnokar izšel ter se ima čitati po cerkvah prihodnjo nedeljo, t. j. 16. t. m.

(Molitev za odvrgnenje hude ure) „collecta ad repellendas tempestates“ jemlje se v navadnih sv. mašah od 1. maja do 1. novembra vsled škofovske določbe (Laib. Dioec. 1885, Nr. 8).

(Veleučeni g. Franc Kandernal), gimnazijski profesor na Dunaju, nekdanj v Ljubljani, slovanski narodnjak, l. 1871—1874 celó odbornik „Matici Slovenski“, dobil je za mnogoletno uspešno učiteljsko delovanje svoje zlati križec s krono za zasluge.

(Občni zbor denarne obrtniške družbe) vknjižene z omejenim poročtvom v Ljubljani, vršil se je v nedeljo ob 10. uri zjutraj v magistratni dvorani v navzočnosti 30 udov. Zborovanje je vodil g. J. N. Horak, kot cesarski biležnik pa je bil navzoč g. Teodor Rudež. Društveni vodja g. Horak pričné trideseti društveni zbor z pozdravom udov in veselimi naznanilom, da se je društvu po tridesetletnem obstanku vendar posrečilo si pridobiti lastno dru-

štveno hišo brez dolga in vabi društvenike, da si isto po občnem zboru blagovolijo ogledati. Za skrutinatorje volilnih listkov imenuje vodja gg.: Benda, Dorer in Pilko; za overovatelje zapisnika občnega zbora gg.: Ziterer in Plehan. Iz računskega sklepa je razvidno, da je društvo štelo lansko leto 260 udov, med kterimi je dvajstero l. l. pristopilo. Denarni promet kaže, da je bilo dohodkov 375.398 gld. 41 kr., stroškov razun 1362 gld. 24 kr., kteri so ostali koncem leta v blagajnici ravno toliko. Glavna bilanca kaže aktivnega premoženja 153.163 gld. 46 kr. Pasiva so: glavica društvnikov 15.562 gld. 96 kr., glavica neudov 118.232 gld. 23 kr.; rezervni zaklad 6674 gld. 13 kr. (Poleg tega je društvena hiša vredna 10.500 gld.) Čistega dohodka je 1358 gld. 14 kr. Gosp. Zor potem poroča v imenu pregledalnega odseka, da je pri pregledu društvenih knjig dohodke in stroške vse natančno vpisane in vredjene našel, ter predlaga, da izreče občni zbor društvu vodstvu za leto 1885 absolutorij, čemur zbor brez razgovora pritrdi. V vodstvo se volijo gg.: Oroslov Dolenc, Iv. Nep. Horak, Srečko Noll in Miha Pakič; za pregledovalce računov gg.: Franc Geba mlajši, Ivan Ziterer in Ivan Zor. Društveno vodstvo se po občnem zboru pooblasti, da izvrši potrebne preuredbe pravil in iste predloži c. kr. deželni trgovski sodniji. Prebere se zahvalno pismo predsednika društva katoliških rokodelskih pomočnikov preč. g. Gnjezde, v kterem se zahvaljuje, da je društvo že mnogokrat za učence tega društva po 10 gld. podarilo. Na predlog vodje dovoli zbor podpore: za hišo katoliških rokodelskih pomočnikov 50 gld.; za učence tega društva zopet 10 gld.; za ubožne obrtnike ali njih vdove 30 gld. in za drušvo „Narodna šola“ 10 gld. Potem je bilo zborovanje končano in udje šo odšli ogledavat si društveno hišo. Tu vršila se je prav ginljiva slovesnost na čast društvenega vodje g. J. N. Horak-a. Ko vstopijo društveniki v pisarno, bila je ista okinčana s prav dobro zadeto sliko g. Horaka, ktero je slikal slikar Wettach, obdana z lavorovim vencem. Gosp. Pakič naglašal je v svojem govoru, da so društveniki sliko gosp. vodje za pisarno v znamenje hvaležnosti za tolikošnji trud g. Horaku, kterega je imel kot ustanovnik in vodja društva skozi trideset let, napravili. Spomin naj bo slika na to, da je društvo po 30 letih si pridobilo svojo lastno hišo in tudi poznejši udje naj poznajo moža, kateri je tolikanj dobrega storil za Ljubljanske meščane in obrtnike. Gosp. Pakič zahvaljuje se g. Horaku za dosednji trud, prosi ga, naj tudi dalje deluje v prid društva in izreka željo, naj bi mu bilo to mogoče izvrševati še mnogo let. Ko govor končá, vskliknejo udje trikratno „Živio“ g. vodji. Gosp. Horak vidno ginjen zahvaljuje se za nepričakovano odliko in čast in pravi, da je vsikdar rad deloval v prid društva in bode to storil tudi nadalje, ako ga društveniki s svojim zaupanjem počasté. Potem je vsak posamezen še častital gosp. Horak-u in s tem je bila slovesnost končana.

(Pevci Ljubljanske čitalnice) napravijo v nedeljo svoj majniški izlet na Dobrovo. Zbirali se bodo od 6. do 7. ure zjutraj v Čitalnici, od koder pojdejo do Glincev peš. Ondi posedejo po vozéh in se na Dobrovo popeljejo, kjer bodo imeli ob 8. uri sv. mašo. Kosilo in popoldanska zabava bo pa na Švici pri Dolinarji. Na ta izlet vabijo se vsi pevci in prijatelji petja.

(Predavanje.) O Ljubljanski pitni vodi in o nameravanem mestnem vodovodu predaval bode prihodnjo nedeljo, 16. t. m., gospod profesor dr. Knapič v redutni dvorani. Predavanje, ktero bode združeno z vednostnimi eksperimenti, začne se o polu najmanjših dopoldne. Vsakdo, ki se zanima za zdravstvene razmere našega glavnega mesta, ktere hoče mestni zastop zboljšati z napravo vodovoda, naj si prizadeva vdeležiti se predavanja. Da bode zanimivo, porok nam je ime gospoda predavatelja.

(Sila po Dolenskem) zlasti po Beli Kranjskej je od leta do leta večja in se ljudje še vedno radi v Ameriko selijo, če tudi jih mnogi pred takim osodepolnim, navadno za celo življenje merodajnim korakom svaré. Sila in pomanjkanje denarja ter družega potrebnega je že tolišna, da se ljudje za noben svet več ne zmenijo, temveč si gredó kar na dobro srečo iskat nove domovine preko atlantika. Da to hiso prazne besede, temveč gola resnica, služi nam v dokaz to, da je pri poslednjem vojaškem naboru v Črnomlju 380 mladenčev manjkalo, ki so menda vsi v Ameriki. In ravno včeraj odpeljal se

Je zopet mlad človek — Baje po imenu, iz nesrečne Dolenjske v Ameriko v državo Minesoto, kjer njegov svak že več let živi.

(Iz Kamniške dekanije), 9. maja, se nam poroča: V Špitaliču se je predvčeršnjem začel sveti misijon. Trije Lazaristi iz Celja ga vodijo. Vdeležba je tako velikanska, da se v cerkvi kar vse tare. To naj bode v izgled liberalcem. Teden pred binkoštni bode sv. misijon pa v Motniku. — Danes zjutraj in včeraj je velik mrzaz orehe, deteljo in druge mehke sadeže nekoliko posmodil. — Dežja željno pričakujemo, ker se je že zemlja zelo osušila.

(Iz Kroke) se naznanja, da v nedeljo, dne 16. t. m., napravi pevsko društvo „Odmev“ izlet v prekrasni Bled, ter pozdravi na otoku Kraljico s pesnico: „Marija mati ljubljena“ in drugimi. Od tod se podá društvo v Gorje obiskat gorjanski okraj. Vrnivši se ogleda si konečno še Begunje. K mnogobrojni vdeležbi vabijo se vsi prijatelji „Odmeva“.

(V Mokriški okolici) na Dolenjskem je v noči od 7. na 8. t. m. slana v vinogradih jako veliko škodo naredila. Kar je nižega, pritličnega trsja je do čistega suho in popaljeno. Visoke trte so se pa dobro ohranile. Sploh tukaj veljajo le bolj visoke trte; one rade obilo rodé, grozdje je lepo snažno, vino fino in svetlo. Med tem pa male nizke trte prej po slani otpnejo, izdajo malo, so v vedni rosi in zablatene, in vino je rado vlečljivo in ne čisto.

(Mrz.) Iz Radovice 9. maja se nam piše: Današnje moje sporočilo je žalostno. Mrz je po vinogradih napravil silno veliko škodo. Po nižinah je trtje vse pozebilo; po višinah polovica, ali še več. Isto velja v Draščih, sv. Ani, Vivodini in drugih vinogradih.

(Kočevske premogove jame) kupila je Trboveljska premogarska družba za 450.000 gl., ker se je prepričala, da je še silno veliko premoga ondi. Nedavno se je po listih vest raznesla, da se bo kopanje premoga v Trbovljah vstavilo; iz nakupa novega zemljišča se pač smé sklepati poprej na nadaljevanje dela, kakor pa na kaj drugega. Pač pa se bo delo vstavilo v Libovškem steklišči pri Trbovljah, kar je tembolj obžalovanja vredno, ker na ta način pride več sto oseb ob kruh, ki so ga ondi imele.

(Tržaški cesarski namestnik) odpeljal se je zaradi bolehnosti včeraj z družino v Gorico.

(Iz Tolmina) poroča se „Edinosti“: Tolminci se bitko pritožujejo, kako brezobzirno da se jim pobirajo sinovi v vojake, ki so bili edina podpora družini. Dogodili so se že slučajji, da je naborna komisija mladenca edinega sinu potrdila, kterege oče se je po berglah priplazil pred naborno komisijo in prosil, naj bi mu ga domá pustili, ker on sam ni več za težka dela, ker še hodi težko. Nič ni pomagalo, sin je bil potrjen. Še le, ko se je tedanji okrajni glavar Schemerl, mož vrl in pošten, ki ga je na daleč okoli vse spoštovalo, pri ministerstvu zanj potegnil, je bil oče v Trstu pri komisiji za nesposobnega spoznan za kmetiške dela, sin pa oproščen. Odkar je pa vrl Schemerl odšel v Trst na višjo službo za vladnega svetovaleca, se Tolmincem zopet slabo godí v tem oziru. Prošnje za oproščevanje edinih sinov za vojake ne veljajo nič, če so od županov podpisane, še orožniki morajo pritrdovati, ali je prošnja resnična in vtemeljena ali ne! Pri takih razmerah bo težko hotel kdo županovati; ker če zaupanja nima pri gosposki, ga tudi nima pri srenji.

Razne reči.

— Skené se je zopet enkrat oglašil. Kdo pa je Skené? Skené je človek bogataš, ki ima denar, toraj tudi veljavo! On je bil v prejšnjih časih več let, da, če se ne motim, cela desetletja podjetnik in izdelovatelj vojaške komisne obleke, pri kateri si je premoženja pridobil, da že več ne vé, kam z njim. Sedanji vojni minister mu je pa krušnjak nekoliko višje postavil, oziroma položil je vanj hleb, kterege se Skenétu lotiti ne ljubi; preslab mu je. Svojo jezo pa nad tolikošnjo zgubo mora vendar-le, kakor si že bode, ohladiti. Kje naj bi jo? Najbolje v kakem javnem zboru, da tudi svet o tem kaj izvé. Dne 3. t. m. zbrali so se na Dunaji obrtniki in tovarnarji na svoj letni shod. Predsednik ondanjemu obrtniškemu društvu je Skené sam. Imel je vsled tega tudi prvo besedo, pri kateri si je posebno trudil, dokazati, kako dandanes obrtnija propada. Vzrok temu, pravi Skené, je skaljeno ravnotežje v avstrijskem denarnem gospodarstvu. Naši dosedanji

izdajki so se v poslednjih sedemnajstih letih, kar smo mir imeli z ostalim svetom, pomnožili za 62 in pol odstotka. Dolga je pa 41% več, kakor smo ga poprej imeli. Nekaj ima mož že prav; ravnotežja med državnimi stroški in prihodki res ni, a vendar smo ravnotežji mnogo mnogo bližej, kakor smo bili pred sedemnajstimi leti. Razložek je le ta, da takrat je Skené imel bogato žetev od stroškov državnih, sedaj pa jih nima, in zato taka tožba.

— Železnica Dobo-Simihan je bila nedavno otvorena. Železnica je dolga 70 kilometrov in izhaja od bosenske železnice, prestopi reko Bosno in gre v jugo-vzhodni meri proti srbski meji, do Simihan-a, ki je nekako 45 kilometrov od srbske meje. Prvi štacijon jo v Gračanici. Med delom so našli toplišče pri Kakmuz-u. Pri Petrovem selu je samostan Ozren že od leta 1130. Železnica se zavije potem v dolino Jalsko, pelje mimo Doljne-Tuzle in konča pri solnini Simihan. Poleg železnice je razen telegrafa tudi telefon in vsi štacijoni so zvezani s telefonom. Pri Tuzli na Kreki so lansko leto našli tudi premog, ki bode tekmoval s premogom iz Senice. Tu in tam nabajajo se turški delavci, ubožni izmed Turkov so se poprijeli dela.

Telegrami.

Beligrad, 11. maja. Vladna stranka ima 47 glasov večine; potreba bode na več krajih družih volitev.

Atene, 10. maja. Turški vojni parniki priplavali so pred Tesališko primorje. Častniki na odpustu bivajoči dobili so poziv, nemudoma vrniti se vsak k svojemu oddelku. Parniki mednarodnega brodovja prepeljujejo se po grškem morji. General Sapunzakis je naznanil, da se Turki bližajo Grški meji. Vlada je poslala podporo.

Carigrad, 10. maja. Vojni minister poslal je zopet dve bateriji Krupovcev v Tesalijo. Ahmed paša sklical je vse podrejene mu zapovednike v Clasono na vojni svet.

Carigrad, 11. maja. Visoka porta v izdani okrožnici trdi, da so si Grki osnovali pogorske čete, in pravi, da se Turčija tudi teh ne bo vstrašila.

London, 11. maja. Roseberrye potrdil je v gorenji zbornici dopise o grškem vprašanji predlagajoč, da se Avstrija, Italija, Nemčija in Rusija z Angleži v grških zadevah popolnoma vjemajo. Nadja se, da se bo imenovanim državam z vsopredno pomočjo Francoske posrečilo stvar tako zasukati, da za splošni mir ne bo nobene nevarnosti. V dolenji zbornici je pa Gladstone rekel, da je pripravljen irsko postaviti nekoliko spremeniti.

Umrli so:

8. maja. Jožefa Jamnik, krojačeva hči, 9 let, Poljanska cesta št. 18, Brighthova bolezen. — Urša Brandstätter, gostija, 82 let, Karlovska cesta št. 7, vodenica.

9. maja. Anton Česnovar, hišnega posestnika sin, 4 mes., Kurja vas št. 3, davica. — Albina Stampfl, davkarjeva sirota, 17 let, Poljanski nasip št. 14, jetika. — Marija Kališ, delavčeva žena, 47 let, Poljanska cesta št. 40, srčna hiba.

10. maja. Janez Stern, delavec, 25 let, Poljanski nasip št. 50, Euteritis.

V bolnišnici:

7. maja. Matevž Juhant, delavec, 53 let, jetika. — M. Jerga, gostija, 80 let, ostarelost.

Tujci.

9. maja.

Pri **Matiču**: Schafranek, Weissmann, Herzog, Altweiger, Leidlnaier in Hoek, trgovci, z Dunaja. — Janez Mammer, c. k. polkovnik, s soprogo, z Bleda.

Pri **Stonu**: Eks. baron Kuhn, c. k. F. Z. M., z Dunaja. — Hoch, c. k. polkovnik, z Dunaja. — Soppe, c. k. nadporočnik, z Dunaja. — Epler, Pfeifferer in Tscheppe, trgovci, z Dunaja. — Emil Bailliere, knjigotržec, s soprogo, iz Pariza. — Levino in Schwarz, tovarnarji, iz Mainca. — Janez Witzler, potovalec, iz Gradea. — Fried. Edelmann, potovalec, iz Maribora. — Janez Hahn, inženir, iz Trsta. — T. B. Florio, trg. s soprogo, iz Trsta. — M. Segré, trgovec, s soprogo, iz Trsta. — Jožef Schaula, gojzdar, iz Hammerstiela. — Franc Žagar, posestnik, iz Markova.

Pri **Bavarskem dvoru**: V. Stuffer, potovalec, iz Trsta. Pri **Južnem kolodvoru**: F. Maier, zasebnik, iz Beljaka. — Janez Ribažič, posestnik, iz Vodice.

Pri **Virantu**: Mihajl Sajé, župnik, iz Štange. — J. Oberster, posestnik, z družino, iz Ribnice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	734-72	+12-8	sl. svzh.	jasno	
10. 2. u. pop.	732-05	+20-6	m. zap.	del. jasno	0-00
9. u. zveč.	731-95	+14-0	sr. zap.	jasno	

Jasno in veter, ki je popoldne jako silen postal. Noč jasna. Srednja temperatura 15-8° C., za 2-8° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafčno poročilo.)

11. maja

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 30 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 45 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 „ 85 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 80 „
Akcije avstr.-ogerske banke	878 „ — „
Kreditne akcije	285 „ 70 „
London	126 „ 50 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 03 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 90 „

Zahvala.

O nepričakovani nesreči, ki nas je zadela s smrtjo predrazega, nepozabljivega soproga, oziroma brata, gospoda

Valentina Zakotnika,

posestnika i. t. d.

izrekamo pristržno zahvalo vsem, ki so nam o njegovem pogrebu dne 10. t. m. skazali toliko ginstivega sočutja ter s tem pripomogli k tako krasnemu sprevedu na zadnje počivališče njegovo.

Ta naša pristržna zahvala bode v prvi vrsti prečisti duhovščini z blizo in daleč, posebno še preč gospodu samostanskemu gvardijanu Ljubljanskemu, o. Kalistu Mediču, potem sl. veteran-skemu društvu Ljubljanskemu, ki se je vdeležilo pogreba v tako obilnem številu s svojim načelnikom gosp. Mihaličem, sl. narodni čitalnici Sent-Vidski, sl. katoliškemu društvu tukajšnjih rokodelskih pomočnikov, sl. pevskega zboru, p. n. darovalcem prekrasnih vencev in travkov, slednjič množici Ljubljancev, vaščanov, sosedov in drugih pogrebcev z blizo in daleč.

Če nas o britki zgubi more tolažiti kaj, tolaži nas to tako sijajno skazano milo sočutje z vseh strani. V Šent-Vidu nad Ljubljano, dne 11. maja 1886.

Žalujoča rodbina Zakotnikova.

Rimske toplice v Tržiču (Monfalkone).

Železniška postaja med Trstom in Gorico,

tope klor-bromove jod-zvepljene kopeli

(38° C.)

zdravilne zoper protin, trganje, čutnlène bolezni, zastarane bolečine, prehlajenja in oslabenja, skrofelne, kožne bolezni, občasne ženske bolezni itd.

Zdravnik in vodja kopeli:

Dr. ANTON SUTTINA,

skušeni zdravnik.

(2)

Začetek otvorenja 1. maja.

Spremembra prodajalnice.

Usojam si naznanjati visokočastiti duhovščini in sl. občinstvu, da sem svojo

slastičarnico

iz Preširnovega trga št. 2 premestil v Schellenburgove ulice zraven kazine, in da se bode 15. majnika otvorila.

Potrudil se bodem vsakovrstne naročbe za primice in vsake druge svečanosti točno in natančno izvrševati. Za obilen obisk proseč, sem z odličnim spoštovanjem

Ed. Rašek,
slastičar.

(3)

Išče se za stranko brez rodbine prijazno

stanovanje

(3)

z 2 ali 3 sobami in kuhinjo za čas sv. Mihaela t. l. Ponudbe naj se do 20. junija t. l. pošljejo na upravnništvo „Slovenca“ pod naslovom: „Stanovanje št. 20“.

Št. 8191

Razglas.

(2)

C. k. m. d. okr. sodn. v Ljubljani naznani:

K zapuščini 20. aprila 1886 umrlega župnika **Lovrenca Mazika** iz Črnuč spadajoči fundus instruktus: hišno, sobno, kuhinjsko orodje in gospodarske reči, vsa živina, obleka, perilo, knjige i. t. d. se bode

13. maja 1886

ob 9. uri v farovžu na Črnučah pri očitni dražbi tudi pod cenilom proti takojšnjem plačilu prodajalo.

C. kr. m. d. okr. sodn. v Ljubljani,
dne 8. maja 1886.

Andree's Handatlas

folijantna oblika leta 1881 izdana z dotično geografijo, tri prste debelo knjigo, oba nepoškodovana in prav lepa, sta jako po ceni na prodaj. Kje? — pove iz prijaznosti uredništvo tega lista.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.